

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hídkaputól kimenet balra a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára negyvedre 3 ft. o. 6. Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. 6. minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Elküldetés a hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik. A nyilvántartás cikkei sora után 30 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez címzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középütele, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, sept. 12. 1866.

(B.) Bismark pillanatot sem késik s teljes erejét arra fordítja, hogy a porosz sereg kivívott győzelmeit, Poroszország részére ki-
szakmányolja.

A keleti kérdés visszatartóztatlanul halad előre, és pedig, a mint látszik, Auszriára nézve nem a legkedvezőbb irányban.

Általában az események a Napoleon-féle európai térkép változását helyezik, és pedig nem oly távol kilátásba.

Oroszország váró politikája csak látszólagos, azonban egész erőmegfeszítéssel oda igyekszik, hogy legközelebből ne csak az 1856-ban szenvedett kárt, kudarcat kiegyen-
lítse, hanem előre kártalanítsa magát a lengyel kérdés, netalán érdeke elleni megoldása esetére.

Mi a helyzetet ilyenek látjuk, s ha hivatalosan lennének, félnék attól, hogy a német kérdés Bismark kezében oly dimenziót veszzen, vagy talán már részint vett is, melynek következtében nem elég az, hogy Austria a német szövetségből kirekesztett, hanem a birodalomnak a Lajthán túl fekvő országokban lakó német ajku polgárait akaratlannal is magával sodorja, mi aztán nem kisebb vereség lenne a kőnigrázi csatánál, mert egy Velence helyett több Velence rágódna ennek következtében a birodalom élettája gyökerén.

Tartani lehet attól is, hogy ha a keleti kérdés akár fegyverrel, akár diplomácia útján leendő megoldása jelen zúzott állapotban találja a birodalmat, a szent-István koronája aként fog megcsontkíttatni, hogy kelet felől a birodalom védbástyája szakad el.

Mindemellett a bécsi államférfiak egész kényelemmel nyújtózkodva pamlagokon, eszök ágában sincs, Austria hagyományos, csigame-
netelű politikáján változtatni, sőt jelei mutatkoznak, hogy a tizenhét év alatt oly gyorsos eredményrel folytatott kísérletek politikája, egy újabb korszaka áll be, a birodalom bel-
ügyi vezetése körül.

Talán azért van ez így, mert az említett államférfiak azt hiszik, hogy miután nagy ügyekkel sikerült Bécsnek az ellenség bevonulásától megmenteni, már oly állapotban van a birodalom, hogy egy újabb válságot is kiállhat, sőt talán alkalom szerint a kőnigrázi vereséget visszafordíthatja? Vagy talán hiszik, hogy a birodalom hitelle helyre-
állítható, gyökeres belügyi javítások nélkül? Vagy talán arról vannak meggyőződve illető helyen, miszerint egy újabb európai s főleg a birodalmat közelebből érdeklő válság, ha nem is lehetlen, de oly messze kilátásban van, hogy bővön elég idő van egész kényelem-
mel újabb kísérletekhez fogni?

Nézetem szerint nem itt van a baj, hanem abban, hogy a birodalom s annak egyes részei kormány élén álló államférfiak, nem tudják levétközni a 6 embert s felöltözni az új embert. — Ők most is, mint Austria ré-
gibb államférfiai, félrendszabályt követnek, nem bányák, ha minisztereknek nevezik, de vonakodnak a felelős-kormányrendszert életbe léptetni, szeretnek a nép felett s nevében uralkodni, de nem szeretik a nép által választott testülettel szemben a felelősséget. — Lehet, hogy a miniszteri pamlagokhoz való ragaszkodás is egy bizonyos fokig utjában áll annak, hogy a nép bizalmát bíró férfiak jussanak a kormányra.

Akár mi volt az ok, de az eredmény az, miszerint az ugynevezett bécsi irányadó körökben ma sem hajlandók a dualismust oly értelemben teljesíteni, hogy a Lajthán innen úgy, mint tul parlamentarizmus kormány-forma lépjen életbe, s Magyarország ne hozzon több áldozatot függetlenségéből, mint a mennyi a birodalom ereje helyreállítására s fentartására szükséges.

Meg lehet, hogy Magyarország belügyi vezetésére néhány ministert kinevezni készek volna Bécsben; de Magyarország önállóságot elismerni, a Szent István koronája területi épségét biztosítani s a magyar parlament többsége kezébe tenni le az ország kormányát ezáltal sem mutatkozik hajlam, a bécsi irányadó körökben.

Napok telnek, napok mulnak, s a biro-

dalom belügyi rendezésére egy lépés sem történik.

Mindjárt egy éve, hogy a magyarországi országgyűlés összehívott s még semmi sem történt, s pedig mennyi minden hasznos dolgot lehetett volna végezni, ha a békülékeny hangulat országgyűlés élén egy annak többségéből alakított minisztérium állott volna.

Valójában magok károkból tanulhattak volna a kormányon ülő államférfiak, s beláthatták volna, hogy valamint azon sereg, mely ötször lő, míg ellensége egyszer, okvetetlen győz, úgy a diplomácia terén is azon diplomata győz, ki a gyorsan változó helyze-
tektől nem retten vissza, hanem azokat célja kivételére eszélyesen, de habozás nélkül felhasználja.

A mint látszik, a bécsi irányadó körökben nem fontolják meg, hogy a túlságosan tapogatózó politikának az is lehet az eredménye, hogy a birodalom éppen egy hirtelen conflagrationnak eshetik áldozatn.

Kolozsvár, sept. 11. 1866.

(D.) Ivánka Imre érdemes hazánkfia a „Hon“ egyik utóbbi számában egy hazafias és meleg tollal írott cikkben szólal fel az újabb vasuti engedélyezések ellen, s jelesen az arad-alvinczi vonal ellen, melyet minden katonai és szakértő polgári s hivatalos tekintély elítélt, mely sem stratégiai sem kereskedelmi, sem nemzetgazdasági szempontból a céljának meg nem felel; s melyet mindamelllett a mostani kormány is tovább akar építtetni, a mennyiben valami Chotek és Haber nevű pénzembereknek concessiót adott, hogy ezen Erdélyt fenyegető nyomorúságot létrehozzassák.

Most a „Magyar Világ“ egy bécsi írója oly hangon, melyet mi erdélyiekül personatus hangnak szoktunk nevezni, leczkézteni kezdi Ivánkát, s védelmébe veszi a kormányt.

Megvalljuk, hogy a „M. Világ“ egész okoskodása meg nem győzhet minket arról, hogy a kormány helyesen cselekedett, s a mostani kormányférfiak, ha átmentí kormányzásunknak kedvesebb emléket hátrahagyni képesek nem voltak, nézetünk szerint elhagyhatták volna nemcsak a mi, hanem a magyar királyság minden tárgyért polgár a közvélemény által elítélt ezen épp oly célszerűtlenséget, mint praedjudiciósus vonal concedálását.

Megfoghatlan fátum fekszik Erdélyen a vasut kérdésében. Több mint másfél évtized óta készen áll előmunkálat, vállalkozó, tüke-
pénz, minden a kolozsvár-brassói utvonal megkésztetésére, katonát, mérnököt, pénzügyi hivatalnokot, mindenféle embert küldött le úgy a Bach, mint a Schmerling minisztérium, hogy valamiképp ezen vonal célszerűtlenségét kisíttesse, s a helyszínére kiszállva egyik-
kők sem tudta megtagadni lelkiismeretét, mindenki a kolozsvár-brassói vonalt tartá Erdély egyedüli possibilis vonalának; mindamelllett ezen vonal építését megfoghatlan okokból teljességgel végrehajtani az előbbi ministerek nem engedék, sőt Schmerling államminiszter miután az arad-szebeni vonalra vállalkozót teljességgel nem talált, az állam költségén kezdette meg azon vonalon a munkálatokat, s egy sereg pénzt abba bele is fektetett.

Azt hittük, hogy a mostani kormány, a mely Schmerlinget megbuktatá, nem az embert magát, hanem eszméit kívánta megbuktatni, s megvalljuk mindenre előbb gondoltunk, mint arra, hogy e kormány vegye teljesebbé a Schmerling-rendszer ezen vég-hagyományát.

Az illetők úgy látszik éppen úgy mint elődjek nem vették tekintetbe sem az összes magyar királyság e tárgyban óhajtatását, sem a birodalmi szakképességek egyező véleményét, nem semmit, a mi a kolozsvár-brassói vonal előnyére állt ki, sőt éppen oly buzgalmat látszik kitüntetni az arad-szebeni vonal mellett, hogy nekik sikerült az, a mi elődjek minden mesterkedésének nem sikerülhetett, a mostani kormány képes volt ezen praedjudiciósus vonalra vállalkozókat is találni; s mig provisorius teljhatalmát éppen nem sietett arra felhasználni, hogy az egész ország érdekében oly buzgón óhajtott kolozsvár-

brassói utat a régóta készen álló vállalkozó által építtetni megkezdesse, addig egész készséggel concedaltatá az arad-szebeni vonal építését a legujdonabban vállalkozóknak.

Nincs miért fessük azon kedvezőtlen hangulatot, melylyel ezen intézkedés körünkben fogadva lön, az erdélyi gazdasági egyet a f. kir. főkörmányszékhez azonnal felküldött feliratában eléggé kifejezte azon fájdalmas érzést, melyet ezen hír mindnyájunk lelkében fölkelte, s miután a főkörmányszék is Erdély férfiból áll, kik, legyenek bárkik, hazájuk ekkora nagy anyagi érdekét félreismerni képesek valamint ekkor nem válnak, úgy ezután sem leendnek, s valamint eddigi fölterjesztéseikben mindig a kolozsvár-brassói vonal mellett küldék fel az udvarhoz kötelességszerű tanácsait, úgy kérdésen kívül most is teljesíteni fogják hazafias kötelességüket.

De hogy ez elátkozott vonalnak az irodalomban is valaki védelmére lehessen, oda valóban nagy önmegtagadás s a kormány-
tények kötelességszerű igazolásának vaskényszerűsége szükségeltethetett.

Es mi az egyetlen ok, a mivel a „M. Világ“ a kormány ezen concessióját igazolni törekszik? A legveszedelmesebb tan, a mit csak a sofismák alapján felállítani lehet.

Azt mondja az említett lap, hogy miután az előbbi kormány ezen vonalra m. e. három milliónyi összeget felépíttetett, hogy a kincstár pénzt visszakaphassa, tehát a mostani kormány csakugyan szeretné módját találni ezen vonal kiépítésének.

Ez elv szerint bármily rossz és veszedelmes dolgot kezdeményezett az előbbi kormány, az utóbbinak végre kell azt hajtani, ha ama kezdeményezés az államnak pár millió forintjába került s azért hogy az állam pár millió rossz helyre kiadott pénzt visszakaphassa, meg kell engedni azon veszély és rossz teljesebséget, csak hogy e rosznak végrehajtása ne az állam költségébe kerüljön.

E doctrina a mostani kormányt a legnagyobb tévutra vezethetné. Nagyon sokat s nem csak pár milliót költött Schmerling kormánya a centralisator, végre kell tehát hajtani a centralisator is, hogy az állam kiadott pénze füstbe ne menjen; a burocratia az államot nyakig meríté az adósságokba, tehát fenn kell tartani azt a burocratiát, mely pár évtized óta az államnak száz meg száz milliójába került.

Miért folytassuk tovább e doctrina alkalmazását, valóban ily védelemmel a „M. Világ“ nem tett a mostani kormányférfiak szerepének megítélésére nézve igen hasznos szolgálatot.

Kevésé vigasztalhat minket említett lapnak azon biztatása, hogy a vasut nem Szebenig, hanem csak Alvinczig van concedálva és így az nem praeripálja a kolozsvár-brassói vonal megépítését, a mely az alvinczi vonallal érintkezhetik.

Erdély s általában az ország közvéleménye éppen nem azért tartja az aradi vonalt praedjudiciósusnak s célszerűtlennek, hogy azáltal Szeben vasutat kap, egészen ellenkezőleg mi óhajtuk, hogy Szeben is, mint az erdélyi részek egyik legkittünőbb városa, okvetetlen vasutat kapjon s a kolozsvár-brassói vonal tervezetében fel is van véve a Szebennek irányuló szárnyvonal; de mindnyájunknak azon vasutrendszer ellen van kifogásunk, mely a hajóközlekedés Maros vonalal párvonalosan irányul, s e mellett, hogy az olcsóbb közlekedési összeköttetés által e vonalt könnyen lehet mellőzni; az erdélyi részek szélén vonul el, a közlekedést nem nyitja meg ezen terület legnépesebb s leg-productivebb vidékeinek, azonkívül pedig bármennyire akarja kicsinyleni a „M. Világ“ az Ivánka által felhozott stratégiai szempontokat, mi azokat igen fontosnak tartjuk, most, midőn nem tudjuk mikor kerülhet fel a keleti kérdés, nem tudjuk mikor lehet hazánk kelet felől megtámadva; de tudjuk azt, hogy keletről az ellenség leggyakrabban a Vaskapun, vagy a verestoronyi szoroson szokott betörni, s legvéresebb harcaink a Kenyérmezőn, szentimrei téren, Fehérvár s Déva környékén, egy szóval éppen ott folytak, a hol ezen baljóslatu vonal elhúzódik s a historia útmutatásából bizonyíthatjuk, hogy

egy jó szerencsével elértő ellenség ezt az egész vonalt kezébe kerítheti s azon gyorsan szállíthatja le s fel fegyvereseit, míg a mi harcziaink agyongyalogolhatják magokat a Királyhágó meredekén át, vagy a kopár Mezőség sáros utain, hogy a kényelmesen bekocsikázó ellenséggel kiéhezze s kifáradva megverekedjenek.

Nevetséges a „M. Világ“ azon ellen-
észrevétele, hogy hisz a kolozsvári vasut is Romániának irányul, s éppen úgy a keletről jöhető ellen kezébe kerülhet. Igen természetes, hogy keletre irányul; de az egyenesen megy keletnek, éppen oly irányban a mint menni kellene a hadsapatoknak a kelet felől támadó ellenséggel szemben.

Akarmelyik határszoroson, akár az ojtózin üssen be az ellenség, az a vasutat csak állomásról állomásra, folyvást nagy véráldozattal veheti hatalmába, s midőn a Maros völgyéig minden egyes állomást meghódítva is, szabad a közlekedés a mi fegyvereseinkre nézve a Maros folyótól egész a birodalom legvégső határáig, ellenben az aradi vonalnak minden állomását az annyira előnyomuló ellenség egyszerre vehetné hatalmába, s így a mostani kormány egy szerencsétlen kezdetű keleti háború esetében nem a birodalomnak, hanem a keletről előretörő ellenségnek építi ezen költséges vasutat.

Hogy mennyire nem praedjudicál ezen vonal a kolozsvár-brassói vonalnak, arról könnyen beszélhet Auszriából a „M. Világ“ bécsi írója. Ott igaz, hogy egy ekkora tartomány hatannyi összeágazó vasutat is bír, de annak kereskedelmi forgalma meg is felel a sűrűbb vonaloknak. Fájdalom, Erdély még ily forgalmi élénkséggel nem kérkedhetik, s mi éppen nem biztatjuk magunkat azzal, hogy ha az arad-alvinczi vonal megépül, kedve legyen a mostani vállalkozónak a N-Váradtól Fehérvárig nyúló vonalba töképezését befektetni.

Nem óhajtuk tehát Erdély anyagi érdekében semmit inkább, mint vajha az erdélyi főkörmányszéknek sikerülne a központi kormányt ezen kérdésben bővebben fölvilágosítania, s ha azon kormány provisorialis teljhatalmát nem kívánta arra használni fel, hogy az összes királyság által óhajtott n-várad-brassói vonal építtetését megkezdeni engedje, — várná be ezen egész kérdésben az illetékes törvényhozás elhatározását.

A minisztérium kérdéséről.

A „P. Lloyd“-nak írják sept. 8-ról Bécsből: Gr. Andrassy Gy. tegnap elhagyá Bécsét. Ugy látszik fáradozásait nem koronázta siker. A minisztérium, mostaurá legalább, nem fog kinevezettni. Mi történt egyszerre? fogja ön kérdeni, hogy annak folytán a magyar minisztérium többé nem tartatik szűkségesnek? Semmi, a mi a halogatás igazolásul szolgálhatna. A közvélemény itt nem tett oly hirtelen fordulatot, mint ez Poroszországban történt, ha mindjárt a „Presse“, mint a közvélemény hí tolmácsa tekintetnek is, mely lap ma a magyar követelések ellen irányul, mig tegnap még a kőnigrázi nap nyomása alatt Magyarország kielégítését a birodalom reorganisatorja legelső feltételnek tekinté; semmi sem történt mi ezen életkérdés megoldásának elnapolását időszerűnek tüntetné fel, sőt ellenkezőleg naponta sok dolog történik körülöttünk, mik a kormányt intik, hogy ne csak anyagi, hanem erkölcsi öröket is gyűjtsön a jövőre nézve, azaz: a népeket elégítse ki s tegye lehetővé azok lelkesült összetartását.

A halogatás oka nem is azon nehézségekben keresendő, melyeket netalán a ministerium program körüli megegyezés idézett volna elő. Egyébiránt nagyon bajos a valódi okra helyes kifejezést találni, mert ha azt állítom, hogy az nem az elvek ki-
egyenlíthetlenségében rejlik, hogy a ministerium meghiusul, ekkor sem találtam el az igaz okot, miután a személyek mégis csak elveket képviselnek, s ha a ministerium a személy kérdésnél hajótörést szenvedett, mindazáltal győzött azon elv, melyet azon személy képvisel, ki a terrenumot megtartja. A mennyire ugyanis tudjuk a legelső kérdés, a mely körül forgott a vita, az vala, hogy ki állítassék a ministerium élére? Valjon báró Sennyey kész lenne-e egy Andrassy ministeriumban tárczát fogadni el azon esetre, ha az országgyűlési többségből álló kormány őt azzal megkínálta volna? Ezt nem tudom, sőt ellenkezőleg a mit hallék,

arra látszik mutatni, hogy ő excellenciája csak a miniszter-elnökség árán lenne megnyerhető a miniszteriumnak.

Ha azonban a Deák-pártiak a fusiót még azon feltétel alatt is alig keresztülvihetőnek tartják, miszerint a jobbnak tagjai vagy a jelen kormány egy tagja, ki a parlamenti rendszert ostromolta, a miniszteriumba lépjen, akkor annál határozottabban el kell utasítani azt, hogy oly miniszteriumban részt vegyenek, mely egy a jelen kormánynak, habár előkelő tagja elnöksége alatt is alkottatnék.

Nem pusztán személykérdés tehát az, a miniszterium meghiusult. A elv irányadó körökben ekkor még nem jutott diadalra. Ha győzött volna már az elv, akkor azon kérdés, hogy ki legyen miniszter? nem nagy nehézségeket nyújtana, ha győzött az elv, akkor elő kell állani azoknak, kik ez elvet képviselik, s kik jövőre is annak legbivibb kifejezését adhatnák stb.

Eső szózat.

Kérjétek és megadatik, zörgessetek és megnyitattik. Isteni mestertünk e biztató szavai bátorítanak arra, hogy a szegény száz-régi ref. egyház megbízásából és nevében segélyt kérjék azokról, kiket Isten ez inség- és nyomorteljes évben megáldott, hogy embertársaikat, honfiakat, vallás-rokonaikat, habár csak fillérekkel is segélyezhetik.

Ne vegyék rossz néven t. olvasók, ha egyházam multját és jelenét rövid szavakkal esetelem. — Már régebbi időkben szállinkoztak Szász-Régen városába hitrokonaink, de minthogy a czéhbe-állhatás nagyon meg volt nehezítve, csak is 1823-ban alakult itt leány-egyház, mely a magyar-régi ref. anyaegyházhoz csatoltatott: ide települt ref. ügyvédek lelkes munkássága következtében 1839. lett anyaegyházzá, de valódi lelkes és értelmes lelkesekkel elkészült pártusába vegyülve, a mit nagy bajjal létre hoztak, azt szándékosan meg akarták semmisíteni, és csak az erőlyes lelkes údvös műve, hogy továbbra is fenmaradt.

Hosszas kérelmezés következtén végre vármegyei karhatalom rendeltetett ki, melynek komoly követelésére kimutatta a tks nemes városi előljáróság Szász-Régen nyugati végén e jeleni helyiséget, hol 27 év óta templom, paplak, tanítói lak és iskolaház nélkül, csak a legsilányabb tengődő életre van kárhoztatva ezen városi 500 polgárokat magában foglaló szegény plánta-egyház. Lelkesze a magas kormány által 1851-ben a száz-régi ref. egyház szószékétől eltiltatott; és engem vetett a sors ezen 12 éves egyházba, hol alig találtatott annyi pénz, hogy a szekerek kifizetessenek, melyek hozának. Találtam itt egy összerombolt, kölcsönpénzen vett régi faépületet; (mely ma fel van támasztva, s melynek hátulso nedves fele a lelkeszi lakul, első része pedig imaházul használtatik), az egyház ládaja úszszertontva, és az urasztali készletek elrabolva az utóbbi viharos idők által; semminél kevesebbnek volt, mert adósok valánk az öreg ház árával (ezer v. forint) és annak több évi kamatjával. A hivatás a sokrendű üldözés, hadjárat következtében menekültek, úgy hogy csak felét találtam a díjvelbe írottaknak. Ez így vala 1851-ben april 24-én. De 15 évi titlétlen alatt több nemes lelkek hozzájárultával némi jobbítéknak örvend szegény egyházunk; főleg 6 éven virágzó iskolánk lelkeknak legfőbb öröme.

Most még templomra van szükségünk, van szép tágas helyünk hová építsünk, 2500 frt készpénzzel o. é., 70—80 ezer téglánk és egy néhány öl kőünk, ígéretekben az egyház biveinél 500 frt o. é. és 2200 szál deszka, három fertály tutaj, 50 szál juhara deszka, méz csekély árban, vasnémetek ingyen készítése; be vagyunk állva a Gusztáv-Adolf egyklethe, honnan segélyt ígérték. De mindezek mik azon összeghez, mely megkívántatik arra, hogy ily diszes vallásfelekezettiek között, vallásunk és nemzetiségünk megörökítésére és tekintélyére építhessünk egy czélszerű, szép templomot? Van egy kifogyhatatlan kincstára a nemzetnek és vallásnak, mely saját nélkülözésével is oly örömet szokott áldozni mindkettő oltárára; és ez a vallás és nemzet szent ügyeit kegyeletes részvétellel kísérő nemes lelkeknek egyeteme, melynek minden tagja öszinte készséggel nyitja meg szíve ajtaját a szent ügyek pártolására segélyt eső hangokra.

Itt zörgöttünk tehát a közös segélyért szent tervünk sikeríthetése végett! oh ha viszhangra találna a nemes szíveknél eső szózatunk!!

Az igaz, hogy oly sok az eső szózat a jelen terhes időkben, hogy a legjobb akarattal mellett is alig tehet eleget jó szívének mozzanata szerint a kegyes adakozó; de tán már jön borura derű is. Vagy ha tán hátra is vannak évek, melyekben látandunk még sok gonoszt, akkor sem csüggedek el véglegesen; mert nemzetünk kitartó szívósságánál fogva nem fog kétségbe esni, mely midőn földre szajtaték, nyere a legnagyobb anyagi és szellemi erőket; és mint a palma ág, a teher alatt, nagyobb terhek hordozására képesítettett, és tette a legfényesebb lépteit a mivelődés terén.

Nincsen tehát kétségem, hogy 500 nemes városi polgár eső szózata viszhangra találand kedves hitrokonainknál, és minden kegyes lelkeknél.

A szükség égető: mert omlófélben lévő kis fa-imaházunk felerészét sem képes befogadni itteni ref. hivatásunk és egyházunknak ha egybe sincsen,

legalább temploma legyen, midőn itt már minden vallásfelekezeten van, csak mi vagyunk ily megvetett gúnyos állapotban.

És ha a továbbiak is mindannyiszor oly szíves segélyre találtak a kegyes lelkeknél és hitrokonainknál, mennyivel inkább a közelebbiek, kikről mondja szent könyvünk, hogy azokat kell forróbban karolnunk. Ha számos egyházaink megsemmisültek, annyival inkább kell virágzó létre segédlni, úgyjannon alapultakat; főleg a városiakat ily több felekezettek között: mert ily helyen egy ily ref. egyház vallásnak és nemzetiségnek védbástyaül szolgál.

Kedves hitrokonok! és minden felekezeti kegyes jöltevek! szegény plánta egyházam nevében alázatos tisztelettel esdeklem, legyenek kegyesek a vallás és nemzetiség szent érdekein elősegíteni filléreikkel szent tervünket; legyenek kegyesek segélyt nyújtani a száz-régi reform. templom föl-építhetésére — Isten dicsőségére! nevük örökülend mind itt, mind az egekben!

Molnár István,
sz.-régini ref. lelkész.

Nagy Elek ajánlata a volt székely-husár-családokhoz.

(Folytatás.)

Az első májor 1-ső századhoz tartozó családok: Szent-Király helységében Demeter Antal 15 frt 40 kr, Simon Imre 89 frt, Csizsér Ignác 5 frt, Lestyan Ignác 17 frt, Lestyan Lajos hadnagy 46 frt, Lestyan Péter 19 frt, Ferencz Mózes 30 frt, Csizsér József 68 frt, Balogh Lajos 91 frt 20 kr, Szőke István 84 frt, Szabó András 2 frt; Szent-Imrén György Ferencz 19 frt 24 kr, Balázs Lajos 41 frt, György Tamás 29 frt, Fodor József 64 frt 22 kr, Balla Gergely 54 frt, Ilyés János 20 frt; Szent-Simonon János Gergely 28 frt, Gergely Lajos 72 frt 40 kr; Csátoszege Ince András 17 frt 36 kr; Tuszadon Ferencz István 19 frt 36 kr, Ábrahám Ferencz 33 frt 20 kr; Kozmáson Domokos István — frt — kr; Csekefalván Bálint Péter 65 frt, Witos István 50 forint, Miklós András 100 frt 20 kr, György Antal 52 frt 20 kr; Szent-Mártonon Tampos József 94 frt 20 kr, Albert Ignác 49 frt; Bankfalván Tóbi Antal 58 frt, Kereszties János 91 frt, Kocsag Imre 91 frt, Bene József 96 frt, Benne Tamás 100 frt 22 kr, Antal Péter 89 frt, Kereszties András 90 frt; Szent-Györgyön Bálint János 75 frt, Gáll István 98 frt, Gáll Antal 14 frt, Lázár János 103 frt 40 kr; Meneságon Márton Antal 28 frt, István József 10 frt, Tompos Ferencz 34 frt, Lőrincz Antal 17 frt, Daniel István 99 frt, Adorján József 62 frt 48 kr, Ince Ferencz 19 frt, Ince Márton 98 frt 25 kr, Mihály Lázár 22 frt, Erdély József 22 frt 48 kr; Kotonmányon Albert Mihály 70 frt 20 kr, Benedek János 73 frt 18 kr; Mindszenten Nagy Ferencz 75 frt 46 kr, Nagy Elek 38 frt, Pál Ferencz 20 frt; Szent-Léleken Albert Ferencz 14 frt; Várdolfalván Imre Gábor 54 frt, Imre János 15 frt, Bartalics Alajos 88 frt; Csobotfalván Ambrus Gáspár 60 frt 50 kr, Bartalis Imre 90 frt, Bartalis János 26 frt 24 kr; Taploczán Péter József 59 frt 52 kr, András Jakab 24 frt, András Antal 64 frt, Bernárd József 31 frt, Gergely János 91 frt 40 kr, Wizi Mihály 84 frt 52 kr; Delnen Kánya István 83 frt 40 kr, Kovács Ferencz 22 frt 46 kr; Csizsér Bece Gábor 33 frt, Sárosi Antal 47 forint, Biró Mátyás 59 frt 40 kr, Bozás Dávid 93 frt, Kósa Antal 93 frt 40 kr, Buzás János 97 frt 54 kr, Silló István 6 frt, Silló András 11 frt 20 kr, Silló István 80 frt 12 kr; Borsóvön Kovács István 25 frt; Szépvizen Déák Elek 60 frt 20 kr, Sántus István 71 frt 40 kr, Csutak Márton 58 frt, Deák József 39 frt 32 kr, Imre Alajos 30 frt 12 kr; Szent-Mihályon Izsák Gábor 71 frt, Lakatos Ferencz — frt — kr; Vacácsin Mezei József 39 frt 30 kr, Péter István 45 frt; Göröcsfalván Mezei Domokos 93 frt 40 kr, Pál József 35 frt 40 kr; Szent-Miklóson Erőss Gergely 45 frt 10 kr; Rákossan Wisoli Ferencz 9 frt, Péter Gábor 75 frt 20 Pál Ferencz főhadnagy 106 frt, Császár Márton 47 frt, Császár János 31 frt 20 kr; Mádéfalván Szentes Mihály 21 frt, Olti János 6 frt, Ferencz Gábor 13 frt, Szentes Márton 63 frt 34 kr, Szentes Márton 19 frt, Lőrincz János 56 frt 24 kr, Miklós Ferencz 61 frt 54 kr, Jakab Lajos 77 frt, Miklós János 92 frt; Madarason Bálint Ferencz 80 frt, Biró Elek 74 frt, Bogács Albert 6 frt 20 kr; Vacácsin Péter Lázár 20 frt; Szent-Léleken Vitos Ferencz 7 frt 30 kr; Pálfalván Salamon József 94 frt. Az első májor 1-ső századhoz tartozók summája 5,780 frt 21 kr. (Folytatjuk.)

Levelezés.

Szárhegy, sept. 6.

Szomorító eseménynek vagyok ez uttal tolmácsolója, ugyanis tegnap délelőtti 9 és 10 óra között helységünk nyugati részén egy szalmás csűr — mint állítják, gondatlan pipa tüzetől — meggyuladván, az ebből támadt tűzvész az éppen megindult nagy szélroham következtében egész Szárhegyet elhamvadással fenyegette; a fellobbanástól számítva alig telt néhány perc el, s már is 16 gazdáknak több mint 40 épületje, a benne levő drága gabona és egyéb takarmányokkal együtt, intozatos füst és lángoszlopokban romhalomba dőlt!

Ha hozzávesszük azon körülményt, miszerint a népek nagyrésze használta a kedvező időt, mezei munkájánál kinn volt, míg másrésze a közeli sz.-miklósi országos vásárra hajta marhát, s így az egyébaránt népes helységben a nökön s néhány tebetetlen egyénen kívül alig akadt még vagy egy erőteljes férfi, ha tekintetbe vesszük, hogy a feltámadt szélvihar által az égőparázs és lángok még távolabbi helyekre is mint hordatott szét: nem csoda, ha mindnyájunkat a szemünk előtt lebegő általános pusztulás miatt félelmes borzadály lepett meg; nem csoda, ha a legbátrabbak szíve is megrezzent, sőt a zavar általános lett. Hogy ily és ehhez hasonló esetekben mennyivel jobban a könynyebben lehetne a bajon segíteni, ha a tűzoltás körül egy előlegesen behozott gyakorlati rend nyomán csoportosulnánk össze, ezt ez uttal is mindenkinél volt alkalma tapasztalni, a sok hasztalan látás, futás, lármá, kiabálás, füres kezekkel ácsorgás még nevelte a bajt; még egy alkalmasan használható kéziszerszám, egy idején nyújtott kártyavíz vagy előhozott létra talán néhány gazda javait mentheti vala meg; de ha létra kellett az nem volt, ha fejse kellett az sem volt — és így egyéb — alkalmas időben.

Kevés költségbe s annál kevesebb megerőlteté-ébe kerülne bármelyik községnek is a tűzoltásra nézve önkéntlenség rendszabályt hozni be s tartani fenn; ha az illető községi előjárók ily dolgokban kissé energikusabbak s áldozatkészek lennének, hogy rendszabályt alkossanak arra, miszerint minden tízes lakói meghatározott, illetőleg kijelölt oltószerrel s kézzelkkel járuljanak a tűz színhelyéhez, hogy a tizekben elosztva elegendő oltószer, vízipuskák, vaskancók, létrák, kártyák stb. legyenek beszerezve s azok jó karban tartassanak, hogy azok használatára a személyek rendre legyenek kijelölve és begyakorolva, nehogy a gyakorlatlan kezek miatt azok éppen a legsürgesebb körülmények közt haszonvehetlenné legyenek; valamint végül nem lehet eléggé roszalni a még most is fennálló szalmásfedélű épületek mindennapi gyarapodását, s eléggé ajánlom olyak építetetésének továbbra való megakadályozását.

Az előre oly iszonyatosan fenyegető részt — az isteni segedelem után — a gróf Lázár Mórú kastélya és az e körüli terjedelmes kert tartóztatta fel, melyen keresztül a tűzvészcs tűmött szalmás falusi lakókra a vihar sem vithet át a pusztító lángokat, mely esetben emberi erő még nem mentheti vala Szárhegyet az elhamvadástól.

De hálás köszönetet és méltánylást érdemel gyergyó-szent miklósi ifj. t. Karácsony János ur, ki a szent miklósi községi nagy vízipuskát saját lovan, mint szélszárnnyal, szállítá még jókor a tűz színhelyére, hoi is azontul a vész mindinkább csilapulni kezdett; úgy szintén azon Szent-Miklós, Alfalu és Ditróbból ájított nemes keblű résztvevő felebarátok, kik a vészben embertársaiknak mentőkezt nyújtani nem restellettek.

Egyébaránt megróvás nélkül nem hagyhatom, hogy e nagy s gazdag községnek még egyetlen alkalmas vízipuskája sincsen, midőn a szükséges szolgálatot e tüzestől az emlitem sz.-miklósi vízipuskán kívül a ditróiak kézi és egy ditrói mesteremternek kitünően jó lövetű nagy vízipuskája tevé meg; az érzékeny csapás azonban, ugy hiszem, elegendő lesz arra, hogy a szükséges hiányzó eszközök mihamarább beszerezteszenek.

A kár hozzávetőleg 15 ezer forintra számítható, az égés, egy tekintélyesebb birtokost kivéve, a többieknek mind lakó, mind gazdasági épületeiket, mind pedig takarmány, gabona és egyéb felkelhető javaikat elhamvasztá; azonban, a mint értesültem, az illető károsultak, kik közül egy sincs biztosítva, a közpénztárból az inség enyhítése és eltávolításáért, egy részben azonnal kárpóttatni fognak.

Baróti.

Bodola, sept. 4.

A mint egy 1,500 lelket számláló községünkben, Istennek hálá a cholera megszűnt. Augustus hó 18 dika óta e pusztító járvány közülünk áldozatot nem követelt, elégségesnek vélvén 25 nap alatt 64 et ragadni ki az élők sorából.

A felgyógyultak száma 86. E szám eléggé bizonyítja, mikép nálunk ideje korán czélszerű cholera-ellenes intézkedés történt, mert értelmes községi előjáróink szakavatott rögütűi segédkezekről gondoskodtak. Különösen éber figyelemmel volt e község bírása, ifj. Gáll József ur, időt és fáradságot nem kimélt a betegek látogatásában.

E dúló járvány folyama alatt fogarasi magán orvos tks. Szász Károly ur áttette lakását Előpatakáról Bodolára, maig is itt van és igazán pontosan teljesítette orvosi kötelemét, mindennap házról házra meglátogatta a cholera-betegeket, mely nehez, de tett kötelességeért az Isten áldja meg a tks. orvos urat. Ugy szintén köszönetet nyilvánítunk tekintetes Otrobán Nándor és nemes Felső-Fehérmegye főorvosa tks. Szabó Vazul orvos uraknak s hidvégi járásszolgabíró t. Imecs János urnak tett fáradozásaiért.

Jelenleg Bodolán egy beteg van, de a szomszéd falvakban Zajzon, Tatrang, Hosszafalu, Csernátalu és Brassóban is még dühög a cholera-járvány lappangó mérge.

A gabona ára a csernátalusi piacon f. hó

3 kán, erdélyi kis vékát számítva, e szerint volt: 1 köböl tisztabúza 5 frt 80 kr, rozs 3 frt 20 kr, tőrökabúza 6 frt 40—80 krig, zab 1 frt 40 kr o. é.

Igen nagy szolgálatot tette a bodolai nemes előljáróság, nekünk mindnyájunknak, ha azt a lármázó erdőmester urat közvetve, vagy közvetlen rendrentasítaná.

B. J.

Nagy-Borosnyó, aug. 26.

Nincs cholera. Mai nap az imaházban buzgó hálákat adánk Istennek, hogy ránk bocsátott csapását — értjük a cholera inségét, mely megrémítette vala szívünket — kegyelmes volt rólunk elfordítani.

Nagy-Borosnyó községünkben a cholera uralma, miután 5 nap alatt 8 áldozatot s azok között a legelsőben megfertőzött családapa anyját, apósát s nővérét egy csecsemőjével együtt martaléknál vitt, korán tett intézkedések folytán korlátoztatott. Vanak ugyan még betegek, de, egyen kívül, mind biztosan álduló állapotban.

Uj roham már néhány nap óta nem jelentkezett, s ha jelentkezik is, miután már tapasztaltuk az orvost csaknem mindig bizonyos sikerét egész hiedellel mondjuk a profétával: „Vagy on orvos Gileádban.”

Az illető közigazgatási hatóság által korán kiküldött szék orvosa Wiziák Antal ur megtette a gyógyrendeléseket. S minthogy ő maga folytonosan nem lehet körünkben, helyettesítette falvankban megtelepült nyugalmazott tábori orvos Krammer Sándor urat, ki napjában kétszer háromszor rendre látogatja a betegeket. Isten után ezen atyánkfia ernyedetlenül pontos működésének köszönhetjük, hogy a kórjárvány kezdetben oly nagy pusztítással indult dűbe szelődött.

Ki volt hirdetve, hogy mihelyt — a néppel már előleg ismeretett — körjelek mutatkoznak, nevezett orvos urnak jelentést tegyenek. Óhajtott eredmény koronázta az előintézkedést. Az orvos rendszeren megjelent. Ágyba fekvésre kötelezte a köznép közt uralgó téves vélekedés miatt magát megadni vonakodó beteget. A mindjárt a betegség első pályafokában forrón használt borsmentathea, s a mellett az országos főorvos ur által rendelt, ajánlott cseppek használatba vétel, vagy a mentaolaj, oleum mentae juperatae, minden fertály órában egy csepp egy kalán bűtött theában beadva, rendszerint izzadásban tarták a beteget. Az izzasztás mindaddig míg a beállt hánys és hasmenés megszűnt, s további is folytatván, a veszély el van hárítva.

Az izzadás elősegítése és fentartására, tüzesedéssé hevített s vízzel vegyített ecetbe mártott téglákat is posztóba takarva, s így a láb- talpakra és háterőcső alá téve, mint szintén török búza-lisztből készített pépet is fogannal használt a tisztelt orvos ur. Azon több nap alatt sinlődött s már typhusba átment betegünk, kiről fennebb íráim, hogy nincs remény megmaradásához, mint most, mikor e sorokat írom, jelen- tik, elhalt ugyan, de mindamellett is vigasztalásunkra szolgál, hogy már néhány nap óta új kör- kitörés nem mutatkozott.

Ime! ez a talizmán, mely cholérát martaléknál, 9 áldozatot vive magával, Nagy-Borosnyó községünk- ből visszauzte — mint véljük — ázsiai lakába.

Az ég is könyörült bűnös gyermekeink. Folyó hó 24 én megdördült. Villámok cikáztak a földnek egyik sarkától a másikig; s talán tán a nyári rend- kívül hő napokban villanyoságtól elárasztott — satura- lant — lég lankasztó nyomasztóságtól ellensúlyozva, elégették, hogy ugy szóljak, a cholera légvárát.

Benedek Áron.

Utóirat. A szomszéd Léczfalván még pusztit e vész üdöklő anygala. Tegnap 3 egyén esett áldozatul. Egy atyánkfia innen Nagy-Borosnyóról rokonának temetésére ment vala, s ma, mint cholera- tól legterhebben meglepettet, szekeren hozák haza. Félt, nehogy a szikra gyuladást, az új ková- zás éledést okozzon már elbizakodott községünkben s aztán az utolsó tévedés nagyobb legyen az elsőnél. Ilyenkor van igazán helye az orvosi tapin- tatos rendőrködéseknek. Legyen meg az Ur akarata.

Külön felélek.

* A pesti és bécsi lapok szerint a miniszterium feletti tanácskozások eredménytelenek maradtak.

* Czuczor Gergely nincs többé! E gyászír mélyen hatott meg nálunk is minden- kit, hisz irodalmunk egyik legkittünőbb bajnokát veszté el benne. A 66 évre terjedt fáradhatlan munkás életet a cholera oltá ki, váratlanul, mint any- nyi sok másokat. Temetése nagy fénynyel ment végre.

* A gyászhirekből nebezen fogynak ki. Éppen most vesszük a megdöbbenő hírt azon csapásról, mely Gyulai Pált érte a körünkben is jól ismert kedves neje Szendrei Mária elvesztével. E folyó hó 10 diktén reggel 3 óraker lepte meg a cholera, s alig 12 órai szenvedés után már megszűnt dobogni e nemes szív is! A kik ismerék e művelt lelkű nőt, csak azok lesznek képesek fölfogni Gyulai Pál vesztését, Isten adjon vigaszt mindazoknak, kik az elhunytat siratni fogják!

* A magyar országgyűlést csak novemberre fogják összehívni, a legujabb hírek szerint.

— A „Gazetta“ kolozsvári levelezője már combinationokat hoz az új erdélyi kormányzó neveiről, nem mellőzve megemlíteni azon igen természetes dolgot, hogy az unio hívei nem akarnak sem kormányzót, sem külön kormányzókat az erdélyi részekben, és valóban mi azt nem is kívánjuk, hogy egy akkora ország rész, melynek impopulációját akárhany európai nagy város feléri, sőt p. o. London tiszántalja, külön kormány, külön országos lét költekeit hordozza a szegény nép terhes adójából. Megértünk mi és királyaságunk közös kormánya alatt a közös törvényhozásban, a mint megértünk még egykor vagy ötszáz esztendőig, a mikor nagyok és szabadok is voltunk, nem pedig coloniák. — A mi az új kormányzókrol szóló combinationokat illeti, azok annyival alaptalanabbak, mert a mint tudjuk, gr. Crenneville ő nméltósága még kezében tartja az id. kormányzói hatalmat, s csak is három héti szabadsággal távozott el családi ügyeiben; de hatalmának jelvényei ma is láthatók szállása előtt. Így új kormányzóról szó sincsen.

— A „Victoria“ biztosító intézet annyira szép előmenetelnek örvend — dacára a közbejött háborus időknek, melyek mindenik intézetre nézve a lényeges pangás mellett rendkívüli károkat is hoztak — miképp ez intézet ügyvezetése s igazgatása körében azon törekvés vette kezdetét, hogy az intézet az eddig igénybe vett tűzbiztosításon kívül a több ágakra is kiterjessze működését, e célra már folynak a szükséges előtanácskozások s remélhető, hogy e jóra való intézet részvényesei nem sokára a tárgyban végleges határozatot hozhatnak. Azon részvényesek, a kik részvényeik után még hátralékban vannak, jöttek, ha sietni fognak hátralékaik befizetésével, minthogy a közgyűléseken csak azok bírnak szavazattal, a kik részvényeiket kezükre vették.

— Megjelent a „Budapesti Szemle“ új folyamának XVI. és XVII. dík füzeté azon velős tartalommal, a mit látatlanra is föl lehet tenni oly tartalomról, a mely Csengeri és Lónyai bírálatán megy át. E füzetet alapos történetünk, az öreg Szilágyi Ferencz nyitja meg „Horavilág Erdélyben“ című munkájával, ezt követik: „Ábölcsészet Magyarországon“, ötdík közlemény Erdélyi Jánosról. „A népiszkola a XIX. dík században“ harmadik közlemény Hollandia, Halász Imréről. „Lincoln Ábrahám“, emlékszó, Bancroftól. „Báthori Gábor fejedelem bukása“, második közlemény, Szilágyi Sándortól. „A mai költészet“, Martha C. után, Szász Károlytól. Irodalmi szemle. Magyar akademia stb.

Ezen újabb évfolyam szintén tíz nagy füzetben fog megjelenni, 80 nyvi tartalommal. Előfizetési ár egész évre 10 ft, fél évre 8 ft. Az előfizetés a kiadó irodába (Pest, Józsefváros, Sándor utca 17. szám) küldendő. Egyes folyamok megkaphatók, kivéve az első évi folyamot és pedig II. dík évfolyam 5 ft, III. dík 10 ft, IV. dík 6 ft, V. dík 10 ft, VI. dík 6 ft. VII. dík 10 ft, új folyam 1-10. füzet 12 ft. A megrendelés a kiadó irodába küldendő, bérmentes levelek által történhetik.

— A városi törvényszék a Nigráisz-féle váltóhamisítási ügyben tegnapelőtt megtartá végtárgyalását, melynek következtében Nigráisz Miksa egy 250 frtos váltónak 5,250 frtra lett meghamisítása, és ezenkívül 5,000 frtnyi családi büntényeiért hat évi nehéz börtönrre ítéltetett. E pör második vádlottja Nagy Sándor, hamis tanuskodáson kapván rajta, a törvényszék által két hónapi fogságra ítéltetett. Nigráisz Miksa kijelenté, hogy ügyét föl-lebbezni fogja. A végtárgyalásnál nem annyira a fővádlott, mint a hamis tann volt az érdekesebb jelenség, a mennyiben hol eszelősnek nyilvánította magát, hol tiltakozott ellene, minden szava ellentmondás s magát a legmakacsabb, semmire se emlékezésével akarta kirántani a bajból, a mi azonban nem sikerült.

— Szilágyi Lajos tánczmester a tél folyamán Kolozsvárra jön, s itt tánc-iskolát fog nyitni. A régi jó „kőrmagyar“ szerzőjét nálunk is ismerik már, s így meg vagyunk győződve, hogy sok tanítványa lesz. Az előleges értesítés 17 tánczra szól, s így mindenki izlése szerint válogathat magának belőle. Tanítványul a 6 éves növendékektől kezdve mindenkit elfogad.

— Azon hír, mintha Behlenben a cholera kiütött volna, nem valósn. Négyen igaz hogy meghaltak volt, de nem a cholera, hanem mérges gomba-evés miatt.

— Desikovics gyilkosa, Kovács, ki a valóságok szerint háromszor szűkött katoná, s jelenleg két hűtes neje van, átadatott a katonai bíróságnak. Kovács izmos, tömör testalkatú, s elszánt vakmerő embernek látszik, ki csak az elmondottakból is ítélve, rég megérett gyümölcse lehet a bitófának.

— Latabár, mint halljuk, hat előadásra bérletet fog nyitni. Helyesen teszi, bizonyosan folyvást nagy közönségnek fog örveideni, annyival is inkább, mert mindenki méltányolva igazgatói buzgalmat.

— Münchenben egy röpirat jelent meg e címmel: „Védal a gyntipuska ellen és a hadviselés jövője“ Postl tanártól. E zukunfts hadász messze a hajdankorba nyúl vissza, és azon eredeti indítványt teszi, hogy nem csak az új pajzs, hanem a nagy-sándori ékbe futó csatarend is újra behozandó, olyformán mindazáltal, hogy a két tagban

előrevonuló katonaság elebb mintegy kétszáz lépésnyire egy sor pajzavívó által, a kik az első sort képezik, fedezendők. Ezután következnek az ékalaku felállítások, a külső homlokzaton szintén pajzavívóktól körülvéve, kiknek sora az ellenségre csapásnál mint „szárnyajtó“ nyílik meg, úgy, hogy azután a közvetlen tömeges roham végbemehet.

— A trónvesztett uralkodók száma napról napra növekszik. Legidősb közöttük Don Miguel, a portugalli, ki 1832-ben veszté trónját. Utána időre nézve Chambord gróf, Bourbon Károly Henrik következik, kit a francia legitimisták V. Henriknek neveznek, ez 1830-ban üzetett ki Franciaországból nagyatyjával; hasonló sors érte 1848-ban Lajos Fülöp fiait és unokáit, ezek közül a párisi gróf, kit az orléanisták II. Lajos Fülöpnek neveznek, s kinek javára Lajos Fülöp 1848. febr. 24-én lemondott, Chambord gróf mellett a második francia trónkövetel. 1859-ben következett az újabb trónvesztések sora. Lipót és Ferdinánd Toscanából, V. Ferencz Modenából, Róbert Pármából léptek a trónvesztettek közé. A következő évben II. Ferencz a nápolyi, két évvel később Ottó, a görög király. Legújabbban György hannoverai király, Adolf nassaui hg, Frigyes Vilmos hesseni választó, a 11-ik trónvesztett uralkodó. Közülük Chambord gróf, a toscanai nbgek, a modenai hg, a nassaui hg és György hannoverai király Austriában laknak. A pármái Helvétiaiban, ide készül hesseni választó is. Lajos Fülöp utódai Angliában, II. Ferencz még Romában. Ottó Bambergben tartózkodik.

— Az Austria és Olaszország között folyó békétárgyalások alkalmával a vaskorona is valószínűleg szóba kerül. A koronában köztudomás szerint egy szög van a Megváltó feszületéről, innét neve; maga a korona aranyból van. E koronát, mely egyike a legrégebbeknek az összes európai koronák között, már Albin király, az ismert longobárd nemzeti hős viselte. Theodolinda királynő körülbelül 1300 évvel ezelőtt Monzában (milanoi tartomány) tette le, és sok leghíresebb legnevezetese uralkodó ezzel koronáztatta meg magát, így Nagy Károly, Nagy Ottó, I. Napoleon, Ferdinánd császár stb. Midőn 1848-ban Radetzkynek „a milanoi öt nap“ s a goitói esata folytán a Mincion át vissza kellett mennie, a vas korona Monzában maradt, mert Károly Albert nem vitte el. 1859-ben pedig, miután a magentai s már előbb a varesei csaták folytán, Monza fenyegetve volt, a korona Bécsbe vittetett, hol a cs. kincstárban őrzik.

— A nemes cseplédi és küvendi Biró családot illető nemes oklevelek nálam megtalálhatók s méltányos díjért át is adhatók.

Kolozsvárt, május 24 kén, 1866.

Nagy Leopold, országos ügyvéd.

Politikai hírek.

Austria. Bécs, sept. 5. Möring altábornagy ma utazik Velenczébe, hogy ott, mint császári biztos Velenczét Napoleon császár biztosának, Leboeuf tbnak átadja.

Angolország. London, aug. 30. A „Times“ mai vezércikkében ezeket mondja: „Meglehet, hogy többféle vélemény létezik Franciaországban a császári uralkodása felől, de azt mégis csodálnok, ha valaki jobb szeretné Larocheja-que-line marquis ét. Ha ezen tehetségsűd nemes ember kezében volna az ország sorsa, úgy hiszszük, hogy az ő „La France et le paix“ gyönyvratából csakhamar „La France et le guerre“ válnék. Minthogy a marquis urak soha sem volt inyére az egyesült Olaszországnak, hogy is lehetne róla feltenni, hogy az egyesült Németországot beveszi a gyomra? A marquis nem bírja átlátni, minek egyesíttessék Velencze Viktor Emánel királyaságával, s inkább látna a régi adriai köztársaság visszaállítását. Avagy nem volt-e a marquis „anyai részről való szépapja“ XV. Lajos király követe Franciaország szövetségeseinél, Velencze köztársaságnál? Nem öletett-e meg a nagyapja ezrede élén a hét éves háboruban? Miért ne maradhatna Franciaország politikája olyan, a milyen az ő hírneves őseinek idejében vala? Ama kormány Franciaország erejét „természetes vetélytársainak“, Németországnak és Olaszországnak meghasonlásában kereste... S vajlon miért egyeznék most ezen két országnak egységesítésébe, s mi okból tekintené azokat természetes barátainak? Ha Larocheja-que-line marquis, vagy az ellenek más valamely vezére foglalná el a császár helyét, akkor tudjuk, hogy mit lehetne várni. Rögtöni szövetekezést Austriával és azon nemzetekkel, melyeket most Poroszországnak leigáz, s háborút Poroszországnak ellen, minél kevesebb biztos kilátással. Csak az a jó, hogy még a császárnak is van egy kis beleszólása a dologba, hogy Bismark gróftól biztosította arról, miszerint: „semmiféle körülmények között“ sem fog a jó egyetértés Poroszországnak és Franciaországnak közti megzavartatni. Ugyan miért is térne éppen e pillanatban a császár: „a császárság a béke“ programjától? Mire való volna Poroszországgal viszálykodást kezdeni? Talán ezen hatalom nagyobbodása elleni féltékeny irigységből vagy a határkiigazítás elméletének fenntartásáért; avagy talán a hannoveri, kasseli, hamburgi és frankfurti „nemzetiségek“ iránti pusztá rokonszenv miatt titik ezt a nagy zajt? Ha az utóbbiak ok áll, ha Franciaország azt hiszi, hogy ezen kis államokban erőszak követtetik el a nép akaratán: hogyan

várhatja azt, hogy két igazságtalansággal helyre lehessen tlni az igazságot? Hogyan teheti jóvá Franciaországnak a Rajna balpartjára van Landan és Saarlouis kerületekre támasztott igénye a Bismark kormány által elküvetett bitortást? — Ugy halljuk, hogy Bismark az országok foglalásánál a bódítási jogra támaszkodik, a nélkül, hogy előbb a nép akaratát kiballgatná. — Nem bízik ő a népszavazásokhoz, s ezen dolgokban más tervet követ, mint Piemont Toscanában, vagy Franciaország Savoyában, Nizzában s Mentoneban és Roccabrúneban követett. Ámde bekebelezési törvényét a porosz országgyűlés elé terjeszti. Német képvisleti gyűléshez intéz kérdést egy német népség jövődéli sorsa iránt, s úgy találja, hogy nemcsak egyhangulag helyeseltetik s elfogadtatik nézete, de még szemrehányással is illetik, hogy késlekedik a végrehajtással. Részünkről kételkedünk, hogy az általános szavazás jobb mód lett volna a nép igazi akaratának kitudására. Az kétségen kívül áll, hogy Németországban csaknem ellenállhatanná vált az „egység“ melletti mozgalom, északon úgy, mint délen. Bismark, kinek merészségét pedig senki sem vonja kétségbe, szinte megrettent a nép heveseségétől, s óhajtaná azt csillapítani, nem annyira a bel-, mint inkább a kül-akadályokra való tekintetből, melyek a nemzet akaratát rögtöni teljesítése ellenében támadhatnának. A Poroszországnak s a kis államok közötti viszály bázi perpatvar, a melybe idegennek nem tanácsos avatkozni. Franciaországnak, mint a gyengébb melletti küzdőnek, kivált kárpótlási vagy határigazítási vágyak kíséretében beavatkozása, a legjobb segítség volna Bismarknak, vagy a németegység előmozdító részére.

Franciaország. Páris, september 3. A „France“ az Oroszország rovaunk alatt hozott cikkre következő megjegyzéseket teszi: „A „Journal de St. Petersburg“ jegyzéke két szempontból fontos. Először igazolja, hogy Oroszország csakugyan javaslatba tette volt az európai congressust, és hogy e javaslatoknak nem lett sikere; másodszor jellemzi az álláspontot, melyet a szeptérvári kabinet el akar foglalni az események következtében, melyek az európai terület felosztását módosították.“

„Oroszország, hajdani szövetségeseitől és idegen solidaritás kötelekeitől menekülve, kinyilatkoztatja, hogy csak nemzeti érdekei által engedi magát vezetettetni. Visszavonul az európai concertból, vagy jobban mondva e concertet szétmállottnak nyilatkoztatja ki. A szerződés, melyek Európát mintegy nyálabbá fűzték össze, nem léteznek többé; így mindenik hatalmasság visszatér természetli szabadságába, más szabályt nem tartva szem előtt, csak azt, melyet érdekei vagy méltósága parancsolnak.“

„A dolgok ezen állapota rendkívüli és csak ideiglenes lehet. Nekünk nincs mit sajnálni a diplomatiai jogot, mely vereségünk következtében állított fel, s az erők megosztását, melyben természetesen ellenségeink alkották a nagyobb részt. Az 1815 ki szerződéseknak még nyoma sem maradt, mert meg, nemcsak azért, mert sujtották országunkat, hanem azért is, mert szentesítették a legkiáltóbb igaztalanságot. Külön választva népeket, melyek együtt óhajtottak maradni, és egyesítve olyanokat, melyek különválni szerettek volna. De az is igaz, hogy a mig az új szerződés helyreállt a hatalmasságok közti az egyetértést, minden hatalmasság maga egyedül bírja cselekedeteinek.“

„Ebből áll a jelenlegi uralkodó válság. Az ily nemzetközi válságok éppen olyanok, mint minden más válság: az erősek kiállják s még erősebbek lesznek, a gyengék elvesznek alatta.“

„Nekünk jutott osztályrészünkbe, hogy eltűnni lássuk mindazt, mi mesterkelt combinationok műve. A természetes rokonságok helyettesítendik a mesterséges rokonságokat. Mindaz, mi életerős, a mi ifjú, növekedni fog, s mindaz, mi túlélté magát, miben magában nincs erő, mi csak idegen okok által tartja fenn magát, el fog hullni.“

„Mi lesz következzése e válságnak, és hogyan szervezendő magát az új Európa?“

„Senki sem tudja megmondani. De már a jelen helyzet constatálásából fontos következmények folynak.“

„Az első az, hogy a pillanat rosul volna válsztva arra, hogy megoszoljunk és meggyengítünk katonai erőnköt.“

„A második az, hogy a dolgok új rendje csak úgy lehet tartós, ha a jogot szentesíti. Mit használ az erőszak combinationóval helyettesíteni az erőszak combinationót? Nem láttuk-e hatvan év óta, mily türekenyek a legjobb egyetértéssel tett intézkedések, ha azok igaztalanságon alapulnak?“

„Franciaország megmutatta a velencei kérdés megoldásával, hogy befolyását a népek függetlenségére és jogai alapján szerezte. Ez elveket képviseli ő; egyedül ezek méltók a mi előrehaladt polgárosultságunk állapothoz, és egyedül ezek képezhetik alapját a dolgok új rendjének, melynek a régi romjain kell épülnie.“

A „Köln. Ztg.“ írja: „Kétségen kívül áll, hogy Drouin de Lhuys visszalépése a miatt történt, mivel a császár a jelenre lemondott azon eszméről, hogy Poroszországnál kárpótlást kívánjon. Ezt elégé ki lehet abból is venni, hogy külügyminiszterré de Monstier nevezetett; a ki több évig volt követ a berlini udvarnál s ott kedvelt egyéniség és egészen arra való, hogy Porosz- és Franciaország

közti helyreállítsa a jó viszonyt. Mindenesetre idő kellett hozzá, míg Párisban elhatározták magukat a visszatartózkodásra oly lépésektől, melyek Porosz-illetőleg Németországgal összeltközést idézhettek volna elő; mely elhatározásra befolyásuk lehetett a Németországban felmerült nyilatkozványoknak minden idegen beavatkozás ellen. Az is hozzá járult, hogy Drouin visszalépéséhez, hogy nem egészen osztja a császár nézeteit a római kérdés megoldását illetőleg; oly embernek tartván, ki a sz. szék függetlenségét és pápa világi hatalmát buzgón pártolja. Elbocsátásának a szeptemberi conventióval egy időre esését arra is magyarázzák, hogy Párisban nem szándékoznak komolyan ellenézni Róma birtokba vétetését az olaszok által.“ A „Temps“ úgy hallja, hogy „Berlinben már néhány nap előtt hivatalosan valának értesítve Drouin elbocsátására felől, a kirol ott tudták, hogy az Ausriávali szövetekezés mellett dolgozik, s a hol nagy örömet okozott Drouin elbocsátása és most már bizonyosnak tartják a jó egyetértést Franciaországgal. Egyebiránt Franciaországnak a német kérdésbeni magatartására a jövő évi világtárlatnak s Amerika és Oroszország barátkozásának is jelentékeny befolyása lehetett; a világtárlat alkalmából több milliónyi pénznek Franciaországba szivárgását remélvén, ama barátkozásból pedig komoly bonyodalmak kifejlődhetését gyanítván.“

Olaszország. Florenz, sept. 3. Az Olaszország és Austria közti alkudozások jó kimeneteléről itt bizonyosak és ezen jó kilátás a figyelmet a békealkudozásokra irányozza, melyek siettetését a kormány és a közönség sürgős szükségességgnek tekint. A hadsereg jelentékeny leszállítása van legközelebb kilátásban. Az önkényesek és a rendes csapatok jelentékeny része haza fognak küldetni. Hogy vajon oly jelentékeny megtakarítások fognak-e elérétni, mint a mennyivel hitegetik magukat; nem akarjuk eldönteni. Mert a változások, melyek éppen bekövetkeztek, a háboru terheitől eltekintve, legközelebb új, a legkülönbözőbb nemű kiadásokat fogják előidézni, melyek a velencei lakosság adójvédelméi által nem fognak fedeztetettni. — Mint Nigra Párisból jelenti, III. Napoleon politikája ismét Olaszország megelégedése szerint alakul. Nem csak Róma iránti politikájához, hanem az Olaszországgal kötött szeptemberi szerződés által neki kijelölt álláspontjához is hű maradt. Párisban is várnak rendszer- és személyváltozást.

Németország. Berlin, sept. 4. A „P. L.“-nak írják: „A tulók kereken kimondják, hogy elérkezett azon időpont, Európát vagy a napoleonismus nyomása alól felszabadítani, vagy vele az uralmát megosztani.“ Első esetben, úgy mint Ausriával, csak hamar találtatnék ok, a czivódást megkezdeni, melynek a porosz csapatoknak a rajnai tartományokba való ésszevonásával kellene harcziás jellemet öltenie. Ezen okoskodást a ministeriumnak csak egy része osztja. Ezek éppen ellenkezőleg azt állítják, hogy Goltz gróf nagy horderejű javaslatokat hoz Párisból, melyek ugyan területi nagyobbodást céloznak Franciaország részére, mely azonban nem Poroszországból hasíthat ki, és melynek végrehajtásában Poroszországnak szerep jutna.“

Moldva-Olahország. Bukarest, sept. 1. A „Wanderer“-nek írják: „A jelen helyzet ideiglenessége mindenünnen előtűr, s a figyelőnek föl kell tenni, hogy itt reactio lehet, mely tén már is működésben van és a februári forradalom irányzatával nem igen ölelkezik össze. Ha hitelt is adunk azon híreknek, melyek szerint Károly herczeg és a Leuchtenberg herczegnő egybekelése vagy lekösztetés tárgyalatik, még sem szabad szemet hunynunk azon magyarázatok előtt sem, melyek azt állítják, hogy Napoleon és Bismark nem igen törődnek a hohenzollerniak Duna melletti megerősítésével és mind kettőjük tevékenysége hasznot hajtóbb ténre van irányulva. Mondják, hogy Manteuffel Sz. Pétervári küldetésében nem csak a pozeni terület átengedésének uttörésével volt megbízva, hanem a Dunafejedelemségre nézve is tetemes engedményeket tett a sz. pétervári cabinetnek. Az itteni oroszbarátok igen tevékenyek; számos emissariust vonul helyről helyre az országban, úgy, hogy nemcsak a valami lázadásról fogunk hallani, melynél az észak beavatkozása alig fog elmaradni. — A porta nem tekintve belső zavarait, a crétai mozgalmat és az orosz propagandát, nem igen mutat a hohenzollerni iránt kiegyezkedési hajlamot.“

Bukarest, sept. 5. Károly hg igen megelégedve Moldovában tett utazásával, legközelebbi napokban ide visszatér. A tisztek közti sürölások, a Kuza elleni összekövésben való részvétel miatt, még mindig tartanak. — Tür Köstantinápolyba utazott.

Oroszország. A „Journal de St. Petersburg“ táviratilag jelezett cikke mult hó 31-dikéről Oroszország magatartásáról szemben az európai bonyodalmakkal és Manteuffel küldetéséről, szó szerint így hangzik:

„A külföldi lapok érdeklődnek az iránt, hogy mily határozatokhozott a sz. pétervári cabinet szemben a németországi eseményekkel. Az egyik rész azt állítja, hogy a császári kormány tiltakozásokat bocsátott ki, mások ismét azt mondják, hogy minden kifogás nélkül beleegyezett Poroszország nagyobbodásába. A nyílt ellenmondás e két előadás

között, tanúsítja, hogy sem az egyik, sem a másik nem helyes. A gyanúsokat illetőleg Manteuffel tábornok küldetésének célja és eredményéről csak annyi világos, hogy az idegen levelezők e titokba nincsenek beavatva. Meggázdálkodhatnak azt a farsadságot, hogy képzeletüket hívják segítségül és jobban tennék, ha határozott tények közlésére szorítkoznának. Az egyedül igaz a következő: A császári kormány javasolta a semleges hatalmaknak, valjón Európa a területi és politikai változások megítélésében, melyek a közösen aláírt szerződéseken alapuló egyensúlyt érintik, egyetértéssel? E javaslatot a többi kabinet nem pártolta. A mint tehát az európai érdekegység elve azon hatalmak által mellőzve látszik lenni, kiknek egyetértése lényeges feltételét képezi ezen érdekegységnek, a császári kormány is tartózkodott minden további véleménynyilvánítástól. Fentartja tehát magának Oroszország jogai felett, mint európai nagyhatalom önmege ítélni, valamint megőrzi cselekvési szabadságát. Egyedül a nemzeti érdekek lesznek irányadók Oroszországra nézve. — Minden egyéb, a mit a pétervári cabinet határozatairól közöltek, alap-talan.

Ujabb. Candia, aug. 30. A török hadsereg tüntetéseket visz véghez a felkelők ellen, kik, három táborba osztva, előkészülnek a barczra. Mustafa pasa küldetése, úgy látszik, megbiúsult, mivel a candiaiak az adóelengedést nem fogadták el, hanem egyetértést kívánnak Görögországgal.

— Sz. Pétervár, sept. 9. A legutóbbi tudósítások Derbentből (Kaukasus) jelentik a hegyi lakosok felkelését Tabasarak és Daghestanban; Derbentől északra és délre is felkeltek.

— A „Nord. Allg. Ztg.” írja: Észak-Schleswigből számos nyilatkozvány érkezett a Dániába való visszakelezés iránt.

— Páris, sept. 7. A „Mém. Dipl.” tudósítást közöl azon kitűnő fogadtatásról, melyben

Menabrea Bécsben részt vett, s mely alkalommal kijelentették volna előtte, hogy Velence Franciaországnak történt átadása által nem szándékoztak Olaszország nemzeti érzelmét megsérteni, minthogy az Napoleon császárral még a háború kitörése előtt tett megállapodásoknak volt következménye.

— Triest, sept. 9. Möring tkb ma reggel Velencébe utazott. Az osztrák hajóhad 2 órakor Fasanába megy lefegyverkezni.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

Kolozsvári naptár a jövő hétre.

S e p t e m b e r	Nap kél	delel	nyugszik	Hold kél	delel	nyugszik
16 V.	G. Eufemia	56. 40p	116. 54. 50m.	66. 9p	12 42 e.	5630p.e. 10616p.e.
17 H.	Lambert	5 41	11 54 29	6 7	1 32 e.	6 17 e. 11 3 e.
18 K.	Konstant	5 42	11 54 8	6 5	2 19 e.	7 6 e. 11 56 e.
19 Sz.	Januar. Kánt	5 44	11 53 47	6 3	3 1 e	7 55 e. * *
20 Cs.	Eustach	5 45	11 53 26	6 1	3 40 e.	8 45 e. 0 53 r.
21 P.	Máté	5 46	11 53 5	5 59	4 16 e.	9 35 e. 1 56 r.
22 Sz.	Móricz	5 48	11 52 44	5 57	4 50 e.	10 26 e. 3 2 r.

— Első negy. 17-én 5 ó. 2 p. r. — Merkur regg. cs. — Vénus esti cs., de korán elnyugsz. — Mars 11 ó. előtt kél az Ikrekben. — Jupiter éjfék. megy le. — Saturnus esti cs., de korán lemegy.

HIVATALOS.

Sz. 815. 1866.

Hirdetmény

buza és tengeri szállításra.

A nagybányai kincstári bánya területi munkások számára szükségelt 40,000 bécsi mérő tiszta buza, és 5000 bécsi mérő tökéletes száraz tengerre, melyekből:

18,750 bécsi mérő tiszta buza	Nagybányára.
11,250 " " " "	Kapnikbányára.
2620 " " " "	Oláhláposra.
2880 " " " "	Strimbulya.
4500 " " " "	Oláhláposbányára.
továbbá:	
3500 bécsi mérő tengeri	Nagybányára.
720 " " " "	Oláhláposra.
780 " " " "	Strimbulya.

részletenként leendő szállítandó, f. év szeptember 27-én a nagybányai kincstári gazdasági hivatal irodájában lepecsételt írásbeli ajánlatok útján árcsökkentés fog tartani.

Vállalkozni kívánók erről oly módon értesítenek, miszerint 10% bányapénzzel ellátott s lepecsételt ajánlataikat f. év szeptember hó 27-én déli 12 óráig a nagybányai kincstári gazdasági hivatal irodájában adják be, későbbi ajánlatok, valamint olyanok is, melyeknek külső borítékán a fenn kijelölt bányapénz betétele megemlítve nincs, semmi ürügy alatt el nem fogadhatók.

A szállítási feltételek Nagybányán, úgy Strimbulyán és Kapnikbányán az illető gazdasági irodákban akármely órában megtekinthetők.

Kincstári gazdasági hivatal által. Nagybányán, szeptember 6-án, 1866.

3028. 1866.

Hirdetmény.

A mező-nagy-csáni arányosított korcsomárlási jog, a községet illető kurta korcsomárlási joggal együtt, folyó évi october hó 1-szétől kezdve egy, vagy kívánat szerint három évre, Tordán, a megyei Tisztség irodájában folyó szeptember hó 22-én délelőtti 10 órakor tartandó nyilvános árverezés útján a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adni, 120 pengő forint bányapénz letétele mellett; a feltételek Tordán a Tisztségnél. Mező-Nagy-Csánban a községi jegyzőnél, és Kolozsvárt Todorfi Bogdán urnál addig is megtekinthetők.

Tordamegye Tisztségétől, Tordán, 1866, szeptember 1-szén.

(285)

Arlejtési hirdetmény.

Az erdélyi f. kir. Főkörmányszék idei 18445 közgazg. sz. a. költ. rendelete következtében a kőbli- és a nmlg földterhentesítési alap-igazgatóság hivatali helyiségei számára a jövő teli időszakra 300 öl, egy öl szélességű és magasságú, és három-négy láb hosszúságú, kemény, száraz, jóminőségű és az országba udvarára szállítandó tűzifa beszállítása iránt folyó 1866-ik évi szeptember 25-én délelőtti 10 órakor a királyi Főkörmányszék levéltári hivatal-szobáiban arlejtés fog tartani.

Erről a vállalkozni kívánók oly felszólítással értesítenek, hogy bépecsételt írásbeli ajánlataikat, melyekben az ajánlott fa egyéb tulajdonságain kívül az is feljegyzendő, hogy az usztatott-e vagy nem? az ajánlott pénzüszveg utáni 5% bányapénzzel készpénzben vagy állampapírokban osztályszerű belyeggel, és az ajánlattevő vezeték és keresztnévnek, valamint lakása helyének sajátkezű aláírásával ellátva a fennebb említett ajánlati tárgyalás napján déli 12 óráig az alólirt igazgatósághoz adják be.

Kolozsvárt, augusztus 3-kán, 1866.

Az erdélyi kir. Főkörmányszék levéltár-igazgatósága.

NEM HIVATALOS.

(308)

Kiadó szállás

Külső-monostorutcában 180 szám alatt lévő néhai Ujfalvi Sándor-féle ház és telek folyó évi Sz. Mihályon kezdve bérbe kiadó. — A főépületben van: 4 szép szoba, konyha, két kamara, 3 lóra istálló, szekérszín; a mellék-épületben egy konyha, pincze, mellette fűskamarák, disznó-öl, szekérszín, fedeles szénatartó, és szép nagy kert.

Értekezni lehet Bányai Vitálissal vagy Tamási Jánossal, kik az örökösön leendő eladásra nézve is felvilágosítást adnak.

(309)

Nyilvános köszönet

AZ „AUSZTRIAI GRESHAM” élet-biztosító társulat igazgatóságának Bécsben.

Férjem Popovits C. A. Brassóban Fabricius Friedrich ur által az önköz biztosító társulatánál kétezer osztrák forintig volt biztosítva halál esetre családja számára. Boldogult férjem két éven keresztül csak 150 forintot fizetett be öszeven, midőn családja bánatára meghalt, azonban a tisztelt Igazgatóság az okmányok elmutatására rövid idő alatt, minden késedelem nélkül a biztosított összeget nekem kifizette, ez olyan kedves kötelességemnek tartom, mind a magam, mind gyermekeim nevében nyilvánosan köszönetet fejezni ki, s ezen „Élet-biztosító társulatot” minden családnak ajánlani.

Brassó, aug. 13-kán, 1866.

teljes tisztelettel
Sophia C. Poppovits.

Ezen biztosító társulat előnyét leginkább bizonyítja az, hogy 5—5 éven át 80% jutalom osztalékot adott. Meg kívánjuk még jegyezni, hogy az angol Gresham az elmúlt 1865-ik évben

1,875,000 franc biztosított összeget fizetett ki.

A Kolozsvár és vidéken felállítandó és átveendő főügynökség iránt értekezhetni a Nemzeti Szállóda 4-dik száma alatt naponként délelőtti 9-től 10-ig, délután 2—3 óráig, hol mindenemű felvilágosításokat és tervezeteket nyerhetni.

(305)

Árverési hirdetmény.

Mely szerint, magán uton ezennel köztudomásra hozatik: hogy néhai Ujfalvi Sándor külmonostorutczai 180 számú házánál, folyó évi

szeptember 18—19 és 20-dik napjain mindég délelőtti, 9 órán kezdve, különböző házbutorok, tükrök, képek, asztalok, minden időre szolgáló férfi-ruhák, bundák, fejérműk, szép medve- és farkasbőr-padlatra való, ezüstnéműk, konyhai eszközök, asztalnéműk, s más apróságok fognak árvereztetni.

Előre is megtekinthetők, értekezve Bányai Vitális- vagy Tamási Jánossal.

(306)

ROSENTHAL H.

porosz kir. udvari gyárnok

BÉCSI GLYCERIN VAS-SZESZE.

Udvari tanácsosok és tanárok

OPPOLZER és BALASSA,

a cs. kir. orvosi tanácsos és nyugdíjazott karügynöknek az orvosi tanszagnál

Dr. VISZÁNIK,

ugy mint az elsőrendű orvosok

KOVÁCS, LÖWY és dr. LENK,

(Schwarzenberg herceg bási orvosa) urak kiadott véleményük szerint.

ROSENTHAL H.

BÉCSI GLYCERIN VAS-SZESZE,

sápkor, vérszűke, erőtlenség és női-betegségek ellen, továbbá: lábbadozásban rendeltetett és mint legjobb szer bizonyult be.

Kapható majd minden nagyobb gyógytárakban az ausztriai birodalomban.

Egy nagy üveg ára 2 forint, kisebb üveg 1 forint 35 kr.

Főraktár Erdély részére:

TEUTSCH B. JÓZSEF-nél Segesvárt.

Fiók raktárok:

N.-Szeben: Dr. Kayser gyógyszerész.

Kolozsvárt: Dr. Hintz

Brassóban: F. Jekelius

Szász-Régenben: Tr. Wachner.

M.-Vásárhelyt: Bucher Mikea.

Székelly-Udvarhelyt: J. A. Kaunz.

Medgyesen: W. Wolff.

Nagy-Selyken: Szenczy Gábor.

Részleges raktárak átvétele iránt értekezhetni a fenn megnevezett főraktárnál.

(301)

Haszonbéri hirdetmény.

A kolozsvári helyvéthit-egyház és tanoda kötelendi közös részjósága, mely catastralis birtok szerint áll, az erdőközön kívül, melyek házi kezelés alatt maradtak: 18 hold 1276 □ öl-belső telek, 171 hold 969 □ öl szántó, 118 hold 539 □ öl legelő, 146 hold 461 □ öl kaszáló, 89 hold 461 □ öl részint kaszáló, részint nádás hely; aránylagos korcsomárlási jog és kényelmes gazdasági épületekkel ellátott udvarházból, a jövő 1867-ik év Sz. György napján kezdve 6 évre haszonbérbe adandó. A vállalkozók ajánlataikat, melyek a felajánlandó évi haszonbér 10%-jével bányapénzzel ellátandók, folyó évi szeptember végéig, beadhatják Filep Samuhoz (b. királyutca 41 szám alatt), hol mind a feltételek, mind más ide tartozó körülmények bővebben megtekinthetők.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt, kapható:

Az 1733-diki zendülés története.

Történeti korrajz a XVIII. századból. Irta K. Papp Miklós.
Ára 1 forint 20 kr. Postán küldve 1 forint 30 kr.

A magyar-nyelvtan elemei.

Elemi és néptanodák használatára irta Gergely Lajos, köztanító a m. vásárhelyi ref. főtanodánál. I. Rész: Szótan. Ára 30 kr.

Gyakorlati Számtan.

Kereskedő és polgári életben előfordulható SZAMÍTÁSOK leggyorsabb és biztosabb megfajtására.

Irta Turbucz Ferencz, dézsi kereskedői iskola tanító.

Ára 50 kr. o. ért.

ERDÉLY ÉPÍTÉSZETI EMLÉKEI.

Irta KÓVÁRI LÁSZLÓ.

30 fametszvénynyel.

„ERDÉLY REGISÉGEI” második, bővített kiadása.

Nagy 8-ad rét XII. 335 lap, szép velin papíron, ára 4 forint o. é.

Kolozsvári Központi Főiskola és Tanoda

Nyomatott az év. ref. főtanoda betűvel (Bél-farkasutca 74 sz.)

(2—3)

Szármoztató philosophia tanfolyama. Tanuló növendékeknek kézikönyvül, de egyszersmind tanulnaknak is elmékedési tárgyul, azonban minden művelt magyar embernek is érthető olvasmányul.

Irta Mihályi Károly r. tanár a nagy-nyedi főtanodánál.

Első kötet. Az egész tanfolyam első és második könyve. Ára 1 forint 40 kr.

A föld egyes részeinek földirati ismertetése. Brassai Sámuel kézírataiból újabb adatok szerint kiadta Kovács Antal. Második kiadás. Ára 50 kr.

Az osztrák birodalom államtan kézikönyve. Különös tekintettel a magyar korona országaira. A legújabb statisztikai adatokkal. Főtanodák használatára röviden össze-szedte Reichenhoffer Rudolf cs. k. postaigazgatósági-fogalmazó. Ára 1 forint oszt. ért.

Görög régiségtan (antiquitas graeca) a tanuló ifjúság számára irta Garda József. Ára 50 kr.

A vegytan iskolája. Dr. Stöckhardt után dolgozta Berde Áron természettudományok tanára és a m. tud. akadémia 1. tagja. Második átdolgozott kiadás. Ára 2 forint.

Ugyan csak STEIN JÁNOS-nál a felső és legfelsőbb helyen megvizsgált s leiratilag helyeselt

Freiwirth-féle írás-módszer

A szép- és gyors-írásbani öntanulás végett; úgy szintén a nagy kereskedővilág előtt oly igen kedvelté lett, a legújabb vonalrendszer szerinti fő- és minden más üzleti könyveknek való IRODAI LAPOK s minden ezekhez tartozó írások.

Az egész 8 órai magántanítás magyarázattal, a vonalrendszerrel mutatvány-lappal és egy tolltartóval a magyar vagy német széprírásban csak 1 forint.

Irodai széprírás példányok (Comptoir-Blatter) 2 nagy lap, vonalrendszer, magyarázat- és tolltartóval 2 forint.

(304)

Vendéglő és szálloda.

A Biasini szálloda szomszédságában, a SZARVAS czímű egészen újlag beállított vendéglőt ajánlom a t. cz. utazóknak. Tiszta szobákról, jó ételről, italról, szénáról, zabról, lovak számára friss szamos vizről kellő gondoskodás van téve.

MUZAKOVSKY.

(302)

HEY WILHOS

Zongora-mester Bécsből, ajánlja egészen új saját készítményű zongoráit, a legutányosabb árakért, elvállal mindenféle i. azításokat és hangolást, helyben és vidéken is. Lakása: farkasutca 82-ik szám.

(296)

Haszonbérbe adás.

Szamosújvártól három negyed órára eső, az országtól mellett fekvő Dengeleg helységében egy jószágrész jó lakó és gazdasági épületekkel ellátva folyó sept. 29-től kezdve négy, vagy hat évkére bérbe kiadó. Értekezni lehet ügyvéd SIMON ELEK irodájában Kolozsvárt bel-középutca 502 szám alatt.